

การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้พหุวัฒนธรรมศึกษา
สำหรับเด็กปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดเทศบาลตำบลธาตุพนม จังหวัดนครพนม

The Study of Current Situations and Needs for Learning Experience Management on Multicultural
Education for Early Childhood in Schools under That Phanom Subdistrict Municipality,
Nakhon Phanom Province

วรรณิษา หาคูณ^{1*} ปริณ ทนันชัยบุตร² อริยพร คุโรดะ³ และ สังกเวียง ปินะกำลัง⁴

Vannisa Hakoon^{1*} Prin Tanunchaibutra² Ariyabhorn Kuroda³ and Sungwean Pinagalung⁴

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และความต้องการในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้พหุวัฒนธรรมศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดเทศบาลตำบลธาตุพนม จังหวัดนครพนม กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูปฐมวัย เพศหญิง จำนวน 7 คน เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม การสนทนากลุ่ม และการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ผลการวิจัย พบว่า 1. ผลศึกษาการศึกษาสภาพปัจจุบัน พบว่า 1) ด้านความรู้: ครูมีความรู้เกี่ยวกับสังคมดั้งเดิม ประวัติศาสตร์ ความเป็นมาของพื้นที่เป็นอย่างดี รับรู้ถึงสภาพการณ์เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันของชุมชน และโลกสมัยใหม่ที่ส่งผลต่อเด็กปฐมวัยที่เปลี่ยนแปลงไปและมีการใช้เทคโนโลยีที่มีความเป็นสังคมสมัยใหม่มากขึ้น 2) ด้านทัศนคติ: ครูปฐมวัยมีทัศนคติ ภาคภูมิใจต่อกลุ่มชาติพันธุ์ของตนเองเป็นอย่างดี มีมุมมองเชิงบวกเข้าใจ และยอมรับต่อความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรม 3) ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้: ครูปฐมวัยยังไม่สามารถนำความรู้ และเนื้อหาเกี่ยวกับพหุวัฒนธรรมลงสู่การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในชั้นเรียนสำหรับเด็กปฐมวัยได้อย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ 2. ความต้องการของครูปฐมวัยในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้พหุวัฒนธรรมศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการชั้นเรียนปฐมวัย การพัฒนาสื่อการสอน การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม

คำสำคัญ: พหุวัฒนธรรมศึกษา, เด็กปฐมวัย, การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

Article Info: Received 14 March, 2023; Received in revised form 8 June, 2023; Accepted 26 June, 2023

¹ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น อีเมล : Vannisa.ha@kku.ac.th

Doctor of Philosophy Curriculum and Instruction students, Faculty of Education, Khon kaen University

Email: Vannisa.ha@kku.ac.th

^{2,3,4} อาจารย์ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น อีเมล : printanunchaibutra@gmail.com, ariyaporn@kku.ac.th, supin@kku.ac.th

Lecturer of Philosophy Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Khon kaen University Email: printanunchaibutra@gmail.com,

ariyaporn@kku.ac.th, supin@kku.ac.th

* Corresponding Author

Abstract

The objectives of this research were to study current situations and the need for learning experience management in multicultural education for early childhood in schools under That Phanom Subdistrict Municipality, Nakhon Phanom Province. The sample consisted of seven female early childhood teachers. Research tools included non-participant observations, focus group discussions, and document studies. The findings were as follows: 1. The current situation of learning experience management in early childhood provided by early childhood teachers was divided into three aspects: 1) Knowledge teachers have a good knowledge of the traditional society, history, and background of the area, as well as their awareness of the current changing conditions of the community and the changing modern world that affects early childhood and the use of technology in society as it becomes more modernized; 2) attitude: teachers have a proud attitude towards their ethnic group with a positive viewpoint and an understanding and acceptance of cultural diversity; 3) competent teachers are unable to continuously and consistently apply multicultural knowledge and content into the classroom of learning experience management for early childhood students. 2. The needs of early childhood teachers in managing the learning experiences in multicultural education for early childhood include classroom management for early childhood, the development of teaching materials, and learning measurement and evaluation following the context of a multicultural society.

Keywords: multicultural education, early childhood, learning experience management

บทนำ

ประเทศไทยมีความหลากหลายทางภูมิศาสตร์ ชาติพันธุ์ ประวัติศาสตร์ วิถีวัฒนธรรม มีวัดเสมือนแหล่งเรียนรู้ เป้าหมายของการศึกษาจึงเป็นไปเพื่อการพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งกาย ใจ สติปัญญา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพของของตนภายใต้ความแตกต่างหลากหลายทางสังคม และวัฒนธรรม สามารถนำความรู้ไปพัฒนาชีวิต ชุมชน สังคม ได้อย่างเหมาะสม (ชัชวาลย์ ทองดีเลิศ, 2560) เมื่อมนุษย์มาอาศัยอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มสังคมที่มีความแตกต่างหลากหลายทั้งเชื้อชาติ ชาติพันธุ์ และมีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่มคนในสังคมด้วยกัน ย่อมก่อให้เกิดเป็นวัฒนธรรมและการปรับตัวของสังคมนั้น ๆ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกันได้บนพื้นที่ของความแตกต่างหลากหลายเหล่านั้น (Andreatta & Ferraro, 2013) แนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษา เป็นแนวคิดหลังสมัยใหม่ (postmodernism) เป็นการให้ความสำคัญกับอัตลักษณ์ และการรับฟังเสียงของผู้เรียน (voice of student) (เปาโล เฟอร์รี, 2560) พหุวัฒนธรรมเป็นแนวคิดทางปรัชญาและการเคลื่อนไหวทางสังคม ที่ถือว่าเพศ ความหลากหลายทางชาติพันธุ์ เชื้อชาติ และวัฒนธรรมของสังคมพหุนิยม ควรสะท้อนให้เห็นในโครงสร้างสถาบันการศึกษา รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษา หลักสูตร และผู้เรียน (Banks & Banks, 2015)

พหุวัฒนธรรมศึกษา เป็นการให้โอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียมกันของเด็กและเยาวชนที่มีความแตกต่างกัน จัดการศึกษาโดยคำนึงถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรมของเด็ก รวมไปถึงการสอนเกี่ยวกับวัฒนธรรมให้แก่เด็ก (นงเยาว์-เนาวรัตน์, 2559) การเริ่มต้นปลูกฝังการศึกษาพหุวัฒนธรรมตั้งแต่เด็กปฐมวัยจึงเป็นการศึกษาที่เหมาะสมสำหรับการสร้างมนุษย์ที่มีคุณภาพ หน้าที่ของการศึกษาพหุวัฒนธรรม คือ การให้การศึกษแก่เด็กในการเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกันอย่างสันติและยอมรับความแตกต่างในชีวิต (Nikawanti, 2017) ปัจจุบันบทบาทของครูผู้สอนจึงได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมที่ครูเป็นผู้สอนหนังสือ สอนวิชาความรู้ ตามความคาดหวังของสังคม เพื่อให้สามารถสอบแข่งขันได้ บทบาทใหม่ที่เพิ่มเข้ามาของครู คือ ครูเป็นผู้จัดการความรู้ อำนวยความสะดวก ในการจัดการเรียนรู้ให้กับเด็ก เพื่อให้เด็กสามารถเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์, 2562) การทำงานร่วมกันของครูและผู้ปกครองเด็ก การใช้ข้อมูลจากครอบครัวของเด็กเป็นหลักเพื่อนำมาจัดการศึกษาส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กที่สอดคล้องกับบริบทสังคม วัฒนธรรม และท้องถิ่นที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความเชื่อพื้นฐานที่ว่า ครอบครัวเป็นพื้นฐานการเติบโตของเด็ก ย่อมส่งผลต่อพฤติกรรม บุคลิกภาพ และการเรียนรู้ของเด็ก (Weiss et al, 2010) ช่วงวัยเด็กเป็นช่วงชีวิตที่สำคัญที่มนุษย์จะเรียนรู้สิ่งที่อยู่ภายในตนเองสู่ภายนอกตนเอง วัยนี้ครอบครัวจึงมีส่วนสำคัญในการพัฒนาและอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนที่จะออกมาสู่สังคมภายนอก

ฉะนั้นการพัฒนาเด็กปฐมวัยด้วยเจตจำนงภายในและจิตวิญญาณของเด็กจึงมีความสำคัญมาก เพราะเป็นพื้นฐานเพื่อเด็กเติบโตเป็นผู้ใหญ่ และเป็นพลเมืองของสังคมต่อไป (Froebel, 1895) ความแตกต่างหลากหลายของสังคมและวัฒนธรรมทำให้เกิดกระแสสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว เป็นสังคมแห่งความไร้พรมแดนระหว่างรัฐชาติ ทำให้ผู้คนและวัฒนธรรมเชื่อมต่อกันได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นสิ่งที่มีผลกระทบโดยตรงต่อวิถีการเติบโตของเด็กปฐมวัยด้วยบริบทแวดล้อมต่าง ๆ ที่เต็มไปด้วยความแตกต่างหลากหลาย สภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลง มีเทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตประจำวันของเด็กมากขึ้น เป็นสิ่งสำคัญที่ผู้ปกครอง ครู และโรงเรียน พึงคำนึงถึงปัจจัยเหล่านี้ในการนำไปจัดการศึกษา และพัฒนาเด็ก อันจะส่งผลต่อร่างกายที่เติบโตแข็งแรงสมวัย อารมณ์แจ่มใส จิตใจเบิกบาน และมีสติปัญญา รู้เท่าทันต่อเหตุการณ์และสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม เป็นภูมิคุ้มกันให้เด็กได้เติบโตไปเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เข้าใจ ยอมรับ และลดอคติที่มีต่อความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรม

พื้นที่อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม เป็นพื้นที่ชายแดนที่ติดต่อกับเมืองท่าแขก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (Lao People's Democratic Republic) ซึ่งมีการเดินทางระหว่างประเทศ การย้ายถิ่นฐานของผู้คน เพื่อการทำงาน การแต่งงาน การค้าขาย ท่องเที่ยว และธุรกิจต่าง ๆ จึงเป็นพื้นที่ของการผสมผสานทางสังคม วัฒนธรรมที่มีความแตกต่างหลากหลายมีความเป็นพลวัต มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น มีพระธาตุพนมเป็นศูนย์รวมความเชื่อและจิตใจของผู้คน นอกจากนี้ ยังมีผู้คนอาศัยอยู่ในท้องถิ่นที่มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ ไม่ว่าจะเป็นไทย ลาว และเวียตนาม ส่งผลให้เด็กปฐมวัยมีภูมิหลังทางครอบครัวที่มาจากชาติพันธุ์ที่มีความแตกต่างหลากหลาย มีวัฒนธรรมเป็นเอกลักษณ์ของชาติพันธุ์ ไม่ว่าจะเป็น การแต่งกาย ภาษา อาหาร รวมไปถึงบุคลิกภาพ และพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ได้รับอิทธิพลจากการอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัว ซึ่งมีโรงเรียนและสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทำหน้าที่จัดการศึกษา พัฒนาและหล่อหลอมเด็กให้ออกไปเป็นพลเมืองของชุมชนและสังคมต่อไป

ข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยจึงตระหนักถึงความสำคัญของเด็กปฐมวัย ครูปฐมวัย และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูปฐมวัย โรงเรียนสังกัดเทศบาลตำบลธาตุพนม จังหวัดนครพนม ในบริบทแวดล้อมด้วยความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรมของสังคมและผู้คนที่อาศัยอยู่ ผู้วิจัยจึงได้สนใจศึกษาวิจัยสภาพปัจจุบัน และความต้องการของครูปฐมวัยในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้พัฒนาเด็กปฐมวัย เพื่อจะได้นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยไปใช้ประโยชน์สำหรับผู้บริหาร บุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องในการนำไปพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยที่สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทแวดล้อมเด็กต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และความต้องการในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้พัฒนาเด็กปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดเทศบาลตำบลธาตุพนม จังหวัดนครพนม

วิธีการวิจัย

การศึกษาวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) มีการดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากร

โรงเรียนอนุบาลสังกัดเทศบาลตำบลธาตุพนม อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม จำนวน 1 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลศรีโคตบูร เป็นสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งแรกที่เกิดการศึกษาในรูปแบบโรงเรียน สังกัดเทศบาลตำบลธาตุพนม จังหวัดนครพนม กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ได้ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2555 ด้วยแนวคิดของนายกเทศมนตรีและผู้อำนวยการกองการศึกษาที่เห็นความสำคัญของเด็กปฐมวัย และการจัดการศึกษาปฐมวัย มีครูปฐมวัย จำนวน 8 คน เพศชาย จำนวน 1 คน เพศหญิง จำนวน 7 คน และผู้ดูแลเด็ก เพศหญิง จำนวน 8 คน

กลุ่มตัวอย่าง

ครูปฐมวัยที่ยินดีให้ความร่วมมือในการสังเกตการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยในชั้นเรียน เพศหญิง จำนวน 7 คน เชื้อชาติไทย สัญชาติไทย นับถือศาสนาพุทธ อายุ 37-54 ปี มีประสบการณ์การสอนสำหรับเด็กปฐมวัย ตั้งแต่ 7-15 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการศึกษาปฐมวัย จำนวน 5 คน และจบปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา จำนวน 2 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (non-participant observation) ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ทางวัฒนธรรมของครูปฐมวัยในชั้นเรียน กิจกรรมประจำวันของเด็ก สภาพแวดล้อมทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน รวมไปถึงบริบทของโรงเรียน

2. การสนทนากลุ่ม (focus group discussion) ด้วยคำถามหลัก ได้แก่

1.1 ตัวตนของครูที่แสดงออกถึงวัฒนธรรมของท้องถิ่น ภูมิหลังทางเชื้อชาติ ชาติพันธุ์ของครอบครัวครู และเด็กปฐมวัยในวัฒนธรรมของโรงเรียนเป็นอย่างไร

1.2 ความสัมพันธ์ทางเชื้อชาติ ชาติพันธุ์ ของครูและเด็ก รวมทั้งประวัติศาสตร์ท้องถิ่นชุมชนที่แตกต่างกันเป็นอย่างไร

1.3 มีการออกแบบหลักสูตรของโรงเรียนและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยอย่างไร และมีการบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับพหุวัฒนธรรมหรือไม่ อย่างไร

1.4 มีความไม่เท่าเทียมกันในโรงเรียนหรือไม่ อย่างไร

1.5 เกิดปัญหาจากการจัดการเรียนการสอนที่บริบทโรงเรียนเป็นพื้นที่พหุวัฒนธรรมหรือไม่ อย่างไร

1.6 ครูต้องการความช่วยเหลือใดทางวิชาการในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย

3. การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย รายงานประจำปีของโรงเรียน และภาพถ่ายวิดีโอการจัดกิจกรรม รวมทั้งการร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรมของโรงเรียน และชุมชน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทำหนังสือขออนุญาตไปยังเทศบาลตำบลธาตุพนมเพื่อขอความอนุเคราะห์ดำเนินการเก็บข้อมูล

2. ลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัยที่โรงเรียนอนุบาลศรีโคตบูร สังกัดเทศบาลตำบลธาตุพนม อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลทั้งสิ้น 1 เดือน โดยการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม เวลา 07.30 - 16.00 น. ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้พหุวัฒนธรรมของครูปฐมวัยในชั้นเรียน ชั้นอนุบาล 1 - 3 กิจกรรมประจำวันของเด็ก สภาพแวดล้อมทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน รวมไปถึงบริบทของโรงเรียน และการสนทนากลุ่ม (focus group discussion) กับครูปฐมวัย

3. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ผลและสรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม การสนทนากลุ่ม และศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีจำแนกชนิดข้อมูล เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์และจัดกลุ่มคำที่มีความสัมพันธ์ รวมถึงการใช้กรอบแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์สถานการณ์ที่ได้จากการเก็บข้อมูล

ผลการวิจัย

การศึกษาสภาพปัจจุบัน และความต้องการในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้พหุวัฒนธรรมศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดเทศบาลตำบลธาตุพนม จังหวัดนครพนม พบว่า

1. ผลศึกษาสภาพปัจจุบัน และความต้องการในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้พหุวัฒนธรรมศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย พบว่า

1.1. ความรู้ของครูปฐมวัย (knowledge)

1.1.1 สังคมดั้งเดิม ประวัติศาสตร์ความเป็นมาของอำเภอธาตุพนม และจังหวัดนครพนม ครูปฐมวัยส่วนใหญ่เป็นคนในพื้นที่ มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดนครพนม ทำให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสังคม วัฒนธรรม และประวัติความเป็นมาของบริบทชุมชนธาตุพนมเป็นอย่างดี โดยแสดงออกซึ่งตัวตนทางวัฒนธรรมได้อย่างชัดเจนผ่านภาษา การแต่งกาย ความเชื่อ และทัศนคติที่มีของครูต่อท้องถิ่นของตนเอง

1.1.2 การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันของชุมชนอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม และโลกสมัยใหม่ที่ส่งผลต่อเด็กปฐมวัย ครูปฐมวัยรับรู้ถึงการเป็นพื้นที่พรมแดนระหว่างประเทศ รับรู้ถึงการเปลี่ยนแปลงทางสังคมวัฒนธรรมของชุมชนที่เปิดรับวัฒนธรรมสมัยใหม่จากประชาคมอาเซียน ส่งผลให้ครอบครัวและชุมชนในพื้นที่ปรับตัวตามสภาพการเปลี่ยนแปลง ซึ่งส่งผลกระทบไปถึงเด็กปฐมวัยได้รับการอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัวให้มีความเชื่อ ทัศนคติ วัฒนธรรม ภาษา อาหาร การแต่งกาย อีกทั้งมีการใช้เทคโนโลยีที่มีความเป็นสังคมสมัยใหม่มากขึ้น

1.2 ทศนคติของครูปฐมวัย (attitude)

1.2.1 ตัวตนของครูปฐมวัยแสดงออกถึงความเป็นชาติพันธุ์ มีความรัก ภาคภูมิใจต่อกลุ่มชาติพันธุ์ของตนเอง แสดงออกโดยการใช้ทั้งภาษาที่ครูใช้ยังเป็นภาษาถิ่น การแต่งกายด้วยชุดพื้นเมือง การนิยมบริโภคอาหารของกลุ่มชาติพันธุ์ เช่น อาหารลาว (ส้มตำ ไก่ย่าง แกงอ่อม) อาหารเวียดนาม (หมูยอ ผో) และยังคงรักษาวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่นผ่านการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ กับชุมชนในเทศกาล วันสำคัญต่าง ๆ

1.2.2 มุมมองเชิงบวก ยอมรับ เข้าใจต่อความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรม ครูปฐมวัยส่วนใหญ่เข้าใจ ยอมรับต่อความแตกต่างทางชาติพันธุ์ของเด็กปฐมวัยที่มาจากครอบครัวที่หลากหลายชาติพันธุ์ หรือการมีมุมมองต่อชาติพันธุ์อื่นในพื้นที่อย่างเข้าใจ ไม่แสดงออกถึงการเหยียดชนชาติ

1.3 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูปฐมวัย (competence) ครูปฐมวัยเป็นผู้มีความรู้และทัศนคติที่ดีต่อความเป็นพลุวัฒนธรรม แต่ไม่สามารถนำความรู้ เนื้อหาเกี่ยวกับความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรม และชาติพันธุ์สู่ การปฏิบัติการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยในหลักสูตรของโรงเรียน และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในชั้นเรียน อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

2. ผลการศึกษาความต้องการของครูปฐมวัยในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้พลุวัฒนธรรมศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลตำบลธาตุพนม จังหวัดนครพนม พบว่า ครูปฐมวัยมีความสนใจในการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง ทางวิชาการในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการชั้นเรียนปฐมวัย การพัฒนาสื่อการสอน การวัดและการประเมินผล การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ให้สอดคล้องกับบริบทชุมชนพลุวัฒนธรรม

อภิปรายผล

การศึกษาสภาพปัจจุบัน และความต้องการในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้พลุวัฒนธรรมศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลตำบลธาตุพนม จังหวัดนครพนม สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลศึกษาสภาพปัจจุบันในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้พลุวัฒนธรรมศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1.1. ความรู้ของครูปฐมวัย (knowledge)

1.1.1 สังคมดั้งเดิม ประวัติศาสตร์ความเป็นมาของอำเภอธาตุพนม และจังหวัดนครพนม ครูปฐมวัยส่วนใหญ่เป็นคนในพื้นที่ มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดนครพนม ทำให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสังคม วัฒนธรรม และ ประวัติความเป็นมาของบริบทชุมชนธาตุพนมเป็นอย่างดี สอดคล้องกับ Banks (2015) อธิบายว่า การรับรู้ทางวัฒนธรรมเกิดขึ้นเมื่อบุคคล หรือกลุ่มคนตระหนักถึงวัฒนธรรมหรือวัฒนธรรมของตนเองว่ามีลักษณะเฉพาะและแตกต่างจากวัฒนธรรมอื่นในสังคม การรับรู้ทางวัฒนธรรมเกี่ยวข้องกับกระบวนการรู้ ซึ่งรวมถึงการรับรู้ และการตัดสินใจเกี่ยวกับวัฒนธรรม นอกจากนี้ครูปฐมวัยยังสามารถบอกได้ถึงสังคม วัฒนธรรม และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันกับชุมชนที่ขยายขนาดของประชากรมากขึ้น มีผู้คนเข้ามาอาศัยอยู่จากหลายพื้นที่ทั้งในประเทศและนอกประเทศ มีธุรกิจ การค้า การลงทุนในพื้นที่เพิ่มขึ้น อันเป็นผลมาจากการส่งเสริมพื้นที่พรมแดนทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศของประชาคมอาเซียน สอดคล้องกับ นางเยาว์ เนาวรัตน์ (2559) อธิบายว่า ในปลายศตวรรษที่ 20 ระบบการค้าและการตลาด ส่งผลให้ความสะดวกสบายและรวดเร็ว ระยะทาง พื้นที่ และเวลาไม่เป็นอุปสรรคต่อการทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจของมนุษย์อีกต่อไป การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ยังส่งผลต่อการรับรู้ ปรับตัว และแสดงออกทางพฤติกรรมของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

1.1.2 การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันของชุมชนอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม และโลกสมัยใหม่ที่ส่งผลต่อเด็กปฐมวัย ครูปฐมวัยรับรู้ถึงการเป็นพื้นที่พรมแดนระหว่างประเทศ และรับรู้ถึงการเปลี่ยนแปลงทางสังคมวัฒนธรรมของชุมชนที่เปิดรับวัฒนธรรมสมัยใหม่จากประชาคมอาเซียน ไม่ว่าจะเป็นลาว เวียดนาม และชาวตะวันตกที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวหรือทำธุรกิจในพื้นที่ ส่งผลให้ครอบครัวและชุมชนในพื้นที่ปรับตัวตามสภาพการเปลี่ยนแปลง มีวิถีชีวิตที่เป็นระบบทุนนิยมมากขึ้น มีความต้องการต่อสาธารณูปโภค ที่สะดวกสบายมากยิ่งขึ้น ทำให้ครอบครัวต้องดิ้นรนเพื่อหารายได้ให้เพียงพอ กับรายจ่ายของครัวเรือน อันเป็นผลกระทบที่เกิดขึ้นโดยตรงต่อสภาพแวดล้อม บริบทครอบครัว ชุมชน และการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยในปัจจุบันที่มีความเปลี่ยนแปลงไป เทคโนโลยีได้เข้ามาสู่ครอบครัวและเด็กปฐมวัยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจในแต่ละยุคสมัยก็มีความแตกต่างกัน ทำให้ผู้คนมีความแตกต่าง และลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกก็แตกต่างกันไปด้วยเช่นกัน ส่งผลกระทบไปถึงเด็กปฐมวัยที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูให้มีความเชื่อกระแส

ใหม่ที่แตกต่างจากความเชื่อดั้งเดิมของบรรพบุรุษ วัฒนธรรมและภาษา รวมทั้งอาหาร การแต่งกาย และการใช้เทคโนโลยีที่มีลักษณะเป็นสังคมสมัยใหม่มากขึ้น เช่น การแต่งกายตามสมัยนิยม เด็กปฐมวัยใช้ภาษาไทยกลางในการสื่อสารในชีวิตประจำวันมากกว่าภาษาถิ่น เด็กนิยมเลือกรับประทานอาหารตามแบบตะวันตกมากขึ้น ผู้ปกครองให้เด็กใช้โทรศัพท์มือถือ / แท็บเล็ตเมื่ออยู่ที่บ้านเป็นเวลามากกว่า 2 ชั่วโมงต่อ 1 วัน ส่งผลกระทบต่อพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ของเด็ก ไม่ว่าจะเป็นขาดสมาธิจดจ่อในการเรียนรู้ ติดเกม ติดการ์ตูนขาดการออกกำลังกาย ไม่ได้มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น เป็นต้น ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้จากที่บ้านส่งผลต่อการเรียนรู้และการแสดงออกทางพฤติกรรมของเด็กเมื่อมาอยู่ร่วมกับผู้อื่นในโรงเรียน สอดคล้องกับ Nelson et al (2010) อธิบายว่า ผู้เรียนก่อนเข้าสู่ระบบโรงเรียนได้สร้างตัวตนมาแล้วจากครอบครัว ได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ จากพ่อแม่ ผู้ปกครอง เมื่อมาที่โรงเรียนก็นำตัวตนที่ถูกสร้างขึ้นมานั้นแสดงออกผ่านพฤติกรรมที่โรงเรียน การจะแก้ไขปัญหาพฤติกรรมหรือส่งเสริมการเรียนรู้แก่ผู้เรียนได้ จึงต้องไปศึกษาภูมิหลังของครอบครัว และเริ่มต้นการเปลี่ยนแปลงที่ครอบครัว เพื่อให้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้รับการแก้ไขอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับ Weiss et al (2010) อธิบายว่า ข้อมูลจากครอบครัวที่แตกต่างหลากหลายกันนั้น จะนำมาใช้ในการพัฒนาเด็กทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน โดยอาศัยการสื่อสารข้อมูลระหว่างผู้ปกครองและครูที่โรงเรียน และสอดคล้องกับ Froebel trust (2022) อธิบายว่า “การเล่นเป็นหัวใจสำคัญของหลักสูตร” หลักสูตรของโรงเรียนสำหรับเด็กปฐมวัยควรอยู่บนพื้นฐาน การสังเกตธรรมชาติ และพัฒนาการของมนุษย์ ให้เด็กได้พัฒนาตนเอง ด้วยกิจกรรม และการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น เพื่อให้เด็กได้เข้าใจเกี่ยวกับเจตจำนงภายในและจิตวิญญาณของตนเอง นำออกมาสู่ภายนอก แสดงออกให้ผู้อื่นได้รับรู้ผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ให้เข้าใจธรรมชาติ และโลกภายนอกสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

1.2 ทศนคติของครูปฐมวัย (attitude)

1.2.1 ตัวตนของครูปฐมวัยแสดงออกถึงความเป็นชาติพันธุ์ มีความรัก ภาคภูมิใจต่อกลุ่มชาติพันธุ์ของตนเอง โดยการใช้ทั้งภาษาที่ครูใช้ยังเป็นภาษาถิ่น การแต่งกายด้วยชุดพื้นเมือง การนิยมบริโภคอาหารของกลุ่มชาติพันธุ์ เช่น อาหารลาว (ส้มตำ ไก่ย่าง แกงอ่อม) อาหารเวียดนาม (หมูยอ ผัสดำ) และยังคงรักษาวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่นผ่านการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ กับชุมชนในท้องถิ่นที่จัดขึ้นในเทศกาล วันสำคัญต่าง ๆ ของท้องถิ่น เช่น การพ้อนรำบูชาพระธาตุพนม (เจ้าศรีโคตบูร) ประกอบเพลง ศรีโคตบูร โขนงานนมัสการพระธาตุพนมประจำทุกปีที่เป็นเอกลักษณ์ประจำถิ่นของชาวนครพนม เป็นต้น ตัวตนที่ชัดเจนทางวัฒนธรรมของครูปฐมวัยที่ได้ เป็นต้นแบบพฤติกรรมและการเรียนรู้รอบตัวของเด็กปฐมวัย ทำให้เด็กได้รับการซึมซับทางวัฒนธรรมได้โดยไม่รู้ตัว สอดคล้องกับ Froebel (1895) อธิบายว่า เด็กเรียนรู้ที่จะตั้งคำถาม “อย่างไรทำไม เมื่อไหร่ อะไร” พ่อแม่และครู มีหน้าที่นำพาเด็กไปสู่คำตอบด้วยตัวเด็กเอง ผ่านการเล่นอย่างอิสระ การลงมือปฏิบัติอย่างมีความสุข และการได้มีประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ เพื่อให้เด็กสามารถเติบโต เป็นผู้ใหญ่ที่เข้าใจ และยอมรับความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรมและสังคม สามารถอยู่ร่วมกันได้ อย่างสงบสุข สอดคล้องกับ สุวิทย์ เมษินทรีย์ (2563) อธิบายว่า ครูต้องปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงตนเองให้ใช้จิตวิญญาณในการทำงานพัฒนาผู้เรียนด้วยการบูรณาการใช้ชีวิต การเรียนรู้ การทำงาน จัดการศึกษาแบบองค์รวมอย่างสมดุลกัน สร้างและพัฒนาการเรียนสอนใหม่ ๆ เพื่อพัฒนามนุษย์ไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

1.2.2 มุมมองเชิงบวกที่ยอมรับ และเข้าใจต่อความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรม ครูปฐมวัยส่วนใหญ่เข้าใจ ยอมรับต่อความแตกต่างทางชาติพันธุ์ของเด็กปฐมวัยที่มาจากครอบครัวที่หลากหลายชาติพันธุ์ ไม่ว่าจะเป็นไทย ลาว และเวียดนาม หรือการมีมุมมองต่อชาติพันธุ์อื่นของคนในพื้นที่อย่างเข้าใจ ไม่แสดงออกถึงการเหยียดชนชาติ เหมือนในสมัยอดีตที่เคยเกิดขึ้น เช่น คนในพื้นที่อำเภอธาตุพนมดั้งเดิมเป็นคนลาว มีบรรพบุรุษเป็นคนลาว จึงไม่ได้รู้สึกแปลกแยกกัน มีความรักต่อกันเหมือนเครือญาติ แต่มีมุมมองต่อคนญวนหรือคนเวียดนามทางลบ เพราะคนเวียดนามอพยพเข้ามาในพื้นที่จากการลี้ภัยทางการเมือง/สงครามภายในของประเทศ จึงเกิดความไม่ไว้วางใจต่อกันในอดีตที่ผ่านมา แต่เมื่อเวลาผ่านไป มีการเปลี่ยนแปลงและการเปิดรับทางวัฒนธรรมผ่านสื่อออนไลน์ต่าง ๆ มีมากขึ้น จึงทำให้เกิดการกลืนกลายและปรับตัวทางวัฒนธรรมเข้าหากันได้อย่างลงตัว สามารถอยู่ร่วมกันได้โดยไม่ก่อให้เกิดปัญหาบนความต่างทางชาติพันธุ์เหล่านั้น อีกทั้งทัศนคติของครูด้านบวกที่มีต่อความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรมของบริบทสังคมที่อยู่แวดล้อม ทำให้การทำงานร่วมกันกับผู้คนที่แตกต่างทางชาติพันธุ์ที่เป็นพ่อแม่ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยที่ส่งบุตรเข้ามารับการศึกษาในโรงเรียน จึงไม่ได้มีผลทางลบต่อการพัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย สอดคล้องกับ นางเยาว์ เนาวรัตน์ (2561) เมื่อสังคมโลกเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ (globalization) ที่การพัฒนาทางเทคโนโลยี เศรษฐกิจ และสังคม ได้ทำให้วิถีชีวิตการดำเนินของผู้คนในสังคมเปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ไร้พรมแดนทำให้องค์ความรู้ต่าง ๆ กระจุกกระจายอยู่โดยทั่วไปอยู่บนโลกของ

อินเทอร์เน็ต สอดคล้องกับ ธงชัย สมบูรณ์ (2563) อธิบายว่า ทุกสังคม มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม การศึกษาทางวัฒนธรรมจึงต้องเข้าใจถึงแก่นของวัฒนธรรม พื้นที่ การยอมรับ หรือสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกันได้ บนความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรมของสังคม

1.3 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูปฐมวัย (competence) ครูปฐมวัยเป็นผู้มีความรู้ และทัศนคติที่ดีต่อความเป็นพหุวัฒนธรรม แต่ในการนำความรู้ที่ใช้ในวัตรกรรมทางการศึกษาใหม่ ๆ และเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรม ไม่ว่าจะเป็นภาษา การแต่งกาย อาหาร วัฒนธรรม และประเพณีต่าง ๆ เข้าไปในการหลักสูตรของโรงเรียน และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในชั้นเรียนยังขาดความต่อเนื่องและสม่ำเสมอ การเน้นให้เห็นความสำคัญทางชาติพันธุ์ที่มีวัฒนธรรมที่แตกต่างหลากหลายขึ้นอยู่กับนโยบายของผู้บริหารของโรงเรียนที่ยังไม่มีผู้บริหารสถานศึกษาประจำการ เป็นแต่เพียงรักษาราชการแทน จึงทำให้มีความไม่แน่นอนในเชิงนโยบายที่จะนำไปสู่การปฏิบัติ เพราะยังไม่เห็นแนวทางที่ชัดเจน อันเกิดจากความรู้ความเข้าใจ และความมั่นใจทางวิชาการที่ถูกต้องเหมาะสม อีกทั้งยังขาดผู้นำทางวิชาการที่จะพาครูไปสู่การจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ที่มีการทำงานประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง และชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและพัฒนาเด็กปฐมวัยด้วยองค์ความรู้และภูมิปัญญาของท้องถิ่นที่มีอยู่อย่าง เป็นอัตลักษณ์เฉพาะที่โดดเด่น-สอดคล้องกับ ชัชวาลย์ ทองดีเลิศ (2560) อธิบายว่า องค์กรท้องถิ่น ภาคประชาชน และประชาสังคมต้องเข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษาให้กับทุก ๆ คนในสังคม ซึ่งในประเทศไทยมีการจัดการศึกษาทางเลือกมีหลากหลายรูปแบบ ทั้งนี้การประสานการทำงานร่วมกันของบุคลากรทางการศึกษา ครอบครัวยุ ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาจะเป็นการพัฒนาองค์ความรู้ ตัวตน และจิตวิญญาณของเด็กปฐมวัย และผู้ใหญ่ที่เกี่ยวข้องไปพร้อมกันอย่างสมดุลบนความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรมที่มีของสังคม

2. ผลการศึกษาความต้องการของครูปฐมวัยในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้พหุวัฒนธรรมศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดเทศบาลตำบลธาตุพนม จังหวัดนครพนม พบว่า ครูปฐมวัยมีความสนใจในการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองทางวิชาการในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการชั้นเรียนปฐมวัยเชิงบวกผ่านภาษาและท่าทางของครู การเก็บเด็กหรือการเตรียมเด็กให้พร้อมก่อนการทํากิจกรรมการพัฒนาสื่อการสอนที่แปลกใหม่และน่าสนใจ การใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน และการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้เด็กปฐมวัยในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ที่มีความแตกต่างหลากหลายของชาติพันธุ์ ภาษา และการแสดงออก ซึ่งตัวตนทางวัฒนธรรมของแต่ละชาติพันธุ์ไม่ว่าจะเป็นไทย ลาว และเวียดนาม สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) อธิบายว่า สมรรถนะเป็นคุณลักษณะของบุคคลเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย ความรู้ (knowledge) ทักษะ (skills) ความสามารถ (ability) และคุณลักษณะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน (other Characteristics) และเป็นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่ทำให้บุคลากรในองค์กรปฏิบัติงานได้ผลงานที่โดดเด่นกว่าคนอื่น ๆ ในสถานการณ์ที่หลากหลาย ซึ่งเกิดจากแรงผลักดันเบื้องต้น (motives) อุปนิสัย (traits) ภาพลักษณ์ภายใน (self-image) และบทบาทที่แสดงออกต่อสังคม (social role) ที่แตกต่างกันทำให้แสดงพฤติกรรมการทำงานที่ต่างกัน สอดคล้องกับ ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2562) อธิบายว่า สิ่งที่ขาดหายไปของครูไทยในปัจจุบัน คือ การนำการเปลี่ยนแปลงมาสู่สังคมในแนวทางที่ไม่ตามอย่างตะวันตกหรือต่างประเทศ แต่เป็นการเปลี่ยนแปลงพื้นฐานของสังคมให้เข้มแข็ง เป็นตัวของตัวเอง ดังนั้น สิ่งที่ควรได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมจึงเป็นการพัฒนาครูให้สามารถเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงสังคม ในแบบไทยและมีความเข้มแข็ง รวมไปถึงการคงไว้ซึ่งตัวตนทางวัฒนธรรมของตนเอง ยอมรับ และลดอคติต่อความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรมของผู้อื่น เพื่อให้สามารถพัฒนาตนเอง พัฒนาเด็กปฐมวัย และองค์กรที่ขับเคลื่อนไปสู่การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน ผสานกับความเป็นท้องถิ่นทางวัฒนธรรมที่หลากหลายได้อย่างสมดุล อันจะนำไปสู่การพัฒนาพลเมืองของสังคมให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

การนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการศึกษาปฐมวัยควรพิจารณาให้เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา ซึ่งในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูปฐมวัยในบริบทของโรงเรียนในชุมชนพหุวัฒนธรรม ผู้วิจัยต้องทำการศึกษาจากข้อมูลหลาย ๆ ด้านประกอบกันไม่ว่าจะเป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีตจนถึงปัจจุบัน การเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและการปกครองที่เกิดขึ้นส่งผลต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย รวมไปถึงการฝึกให้มีมุมมองหลากหลายมิติ มุมมองเชิงวิพากษ์ทางการศึกษา และปราศจากอคติในการตัดสินจากข้อมูลที่ได้รับโดย

ไม่ออกนอกประเด็นที่ศึกษาที่เกี่ยวข้องกับจุดประสงค์หลัก นอกจากนี้ การศึกษาด้วยวิธีการดังกล่าว ผู้วิจัยควรศึกษาวิธีการเข้าไปในพื้นที่วิจัยอย่างเป็นกัลยาณมิตร ให้เป็นบรรยากาศการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน อีกทั้งการให้ครูปฐมวัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ไม่รู้สึกถึงความกดดัน หรือการถูกจับผิดทางวิชาการจากบุคคลภายนอก แต่ให้ทุกคนมองประโยชน์ร่วมกัน เพื่อพัฒนาตนเองทางวิชาการและการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเป็นเป้าหมายสำคัญเดียวกัน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ผลการวิจัยที่เกิดขึ้นเป็นเพียงการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการของครูปฐมวัยในการจัดการศึกษา พหุวัฒนธรรมศึกษาระดับชั้นเรียน อาจมีปัจจัยอื่น ๆ ที่เข้ามาเกี่ยวข้องในการทำให้เป็นอุปสรรคของครูปฐมวัยต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ไม่ว่าจะเป็นวุฒิทางการศึกษาที่ไม่ได้จบทางการศึกษาปฐมวัย ความรู้ความเข้าใจของนำในสถานศึกษาต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย ระบบการนิเทศ กำกับติดตามการจัดการศึกษาทั้งภายในโรงเรียน และภายนอกจากหน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ควรนำไปใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- ชัชวาลย์ ทองดีเลิศ. (2560). *การศึกษาทางเลือก*. สยามพิมพ์นานาชาติ.
- ธงชัย สมบูรณ์. (2563). *สันติศึกษา อริยทรัพย์ของมวลหมู่มนุษยชาติ*. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นงเยาว์ เนาวรัตน์. (2559). *ย้อนคิด 1 ทศวรรษ เด็กไทใหญ่ในโรงเรียนไทย*. นันทพันธ์พรินตติ้ง.
- นงเยาว์ เนาวรัตน์. (31, มกราคม, 2561). การศึกษาทางเลือกเป็นการศึกษาของใคร?. ใน สรวิชญ์ เจศิริชัย และ ณิชฎานต์ สุตันธมาลา (ประธาน), *การศึกษาทางเลือก คือ การศึกษาในอานาคต* [Symposium]. งานปฏิรูปการศึกษาเชียงใหม่ ครั้งที่ 3 : โอกาสเชียงใหม่ 4.0, ศูนย์พหุวัฒนธรรมและนโยบายการศึกษา สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เปาโล เฟอร์รี. (2560). *การศึกษาของผู้ถูกกดขี่ ฉบับครบรอบ 50 ปี*. สวนเงินมีนา.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. (2562). *หลักคิดการจัดการหลักสูตรและการสอน* (พิมพ์ครั้งที่ 5). โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิทย์ เมษินทรีย์. (2563). *โลกเปลี่ยน คนปรับ*. กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *คู่มือการประเมินสมรรถนะครู สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2553*. <http://www.tmk.ac.th/teacher/capacity.pdf>

ภาษาอังกฤษ

- Andreatta, S. & Ferraro, G. (2013). *Elements of culture an applied perspective*. Wadsworth Cengage Learning.
- Banks, A. J. (2015). *Cultural diversity and education* (6th). SAGE.
- Banks, A. J., & Banks, A. M. (2015). *Multicultural education* (9th). Wiley.
- Froebel, F. (1895). *The education of men*. D. Appleton and Company.
- Froebel trust. (2022). *Froebelian-principles*. <https://www.froebel.org.uk/uploads/documents/FT-Froebels-principles-and-practice-today.pdf>
- Nelson, J. L., Stuart, P., & McCarthy, M. R. (2010). *Critical issues in education: Dialogues and dialectics* (7th). McGraw-Hill.
- Nikawanti, G. (2017). 3rd International Conference on Early Childhood Education (ICECE-16). *Multicultural education for early childhood* (228-232). <http://C:/Users/Admin/Downloads/25869332>.
- Weiss, H. B., Kreider, H., Lopez, E. M., & Chatman-Nelson, C. (2010). *Preparing educator to engage family: case studies using an ecological systems framework* (2nd). SAGE.